

Afgørelse om Fredning af Vejstrup Ådal

Forslaget om fredning.

Ved begæring dateret den 21. november 2022 og modtaget samme dag ved Fredningsnævnet for Fyn har Danmarks Naturfredningsforening fremsendt forslag til fredning af Vejstrup Ådal i Svendborg Kommune med bilag.

Fredningsforslaget omfattede et areal på ca. 108 ha. fordelt på 18 ejendomme ejet af 18 lodsejere samt et umatrikuleret areal.

Fredningsområdet strakte sig i forslaget fra Vejstrup i vest til Storebælts kyst i øst.

Mod nord var området som udgangspunkt afgrænset af åbeskyttelseslinjen med undtagelse af eksisterende bygninger på matr.nr. 24a Vejstrup By, Vejstrup.

Mod syd var området som udgangspunkt afgrænset af åbeskyttelseslinjen, med undtagelse af steder, hvor naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 strakte sig længere mod syd. Et sideløb til Vejstrup Å med omkringliggende naturarealer samt et mellemliggende dyrket areal indgik ligeledes i området. Eksisterende bygninger og et område omkring bygningerne på matr.nr. 22a, 16a og 5a alle Ø. Åby By, Skårup var udeladt fra fredningsforslaget.

Efter besigtigelser i området og på baggrund modtagne høringssvar modtog fredningsnævnet den 22. september 2023 et revideret fredningsforslag dateret samme dag. Sammen med det reviderede fredningsforslag modtog fredningsnævnet en revideret lodsejerliste af 2. august 2023 og et revideret kort af 22. juni 2023 samt de tidligere fremsendte bilag: budgetoverslag af 18. oktober 2022, Miljøstyrelsens bemærkninger til budgetoverslaget af 11. november 2022, Svendborg kommunes bemærkninger til budgetoverslaget, dateret 2022 samt myndighedsskema – bilag til fredningsnævnets screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 10.

Lodsejerlisten indeholder oplysning om

- Løbenummer
- matrikelnummer,
- ejerlav,
- størrelsen af det areal der ønskes fredet,
- hvor stor en del af det areal, der ønskes fredet, fordeler sig på områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 16, § 3 og § 15,
- hvor stor en del af det areal, der ønskes fredet, der er fredskov og
- hvor stor en del af det areal, der ønskes fredet, er eksisterende henholdsvis ny sti.

Af fremsendelsesmailen fremgår blandt andet:

” ...

Siden Fredningsnævnets offentlige møde den 28. april 2023 og besigtigelser 28. april 2023 og 9. juni 2023 har sagsrejser samarbejdet med Svendborg Kommunes administration om at indarbejde byrådets bemærkninger til fredningsforslaget i det reviderede fredningsforslag. Dette har bl.a. medført, at:

- Afgrænsningen ikke længere som udgangspunkt følger åbeskyttelseslinjen, men derimod primært følger elementer, der kan ses i terrænet
- Fredningsgrænsen langs tre ejendomme er flyttet, således, at der er bedre mulighed for at udvikle ejendommene
- Fredningsgrænsen er ændret således at hele overdrevsarealet på nordsiden indgår ligesom en sidedal på sydsiden af ådalen medtages i fredningen
- Fredningsbestemmelserne er tilpasset så de er mere præcise og operationelle for den fremtidige administration

Dertil kommer, at der er foretaget ændringer på baggrund af nogle lodsejeres oplysninger på besigtigelserne, herunder § 4 stk. 3, punkt 3, § 8 stk. 3 og § 13 stk. 2.

...”

Det reviderede fredningsforslag (fremadrettet "fredningsforslaget", hvis ikke andet er angivet) omfatter et areal på 72 ha. fordelt på 16 ejendomme med 16 lodsejere samt et umatrikuleret areal.

Fredningsområdet strækker sig fra Vejstrup øst for Nyborgvej og ud til Storebælts kyst. Mod nord følger fredningsgrænsen skovenes og naturområdernes afgrænsning.

Mod syd følger afgrænsningen naturområdernes afgrænsning og ådalens markante landskabsformer. Et sideløb til Vejstrup Å er taget med i fredningsområdet på grund af sideløbets landskabeligt storslåede og dramatiske udformning som en dyb kløft med stejle skråninger. Et areal med juletræer, mellem sideløbet og selve Vejstrup Ådal, er taget med i fredningsområdet på grund af arealets vigtighed i forhold til den oplevelsesmæssige værdi af ådalen, set fra Nyborgvej. Eksisterende bygninger, med undtagelse af de bygninger, som er relateret til spejdermæssig brug i den vestlige del af fredningsområdet, er udeladt.

Generelt for hele fredningsforslaget.

Forslagsstillerens begrundelse for fredningsforslaget

Vejstrup Ådal fra Vejstrup By til Storebæltskysten er et fantastisk naturområde, der i høj grad har undgået kultivering og intensiv udnyttelse. Ådalen leverer ægte østdansk landskabelig skønhed, ikke mindst langs åen med det bugtede forløb, der er friholdt for tekniske anlæg. Ådalen er en dyb kløft i landskabet med overvejende løvskov op ad skrænter og åbne græssede naturarealer indimellem. I dalbunden findes på den nedre del veludviklede elle/askesumpe.

De skovbevoksede skrænter og den megen bevoksning i dalbunden indrammer ådalen og giver den et lukket præg, hvilket især i sommerhalvåret skaber en eventyrlig stemning omkring selve vandløbet.

Vejstrup Ådal som landskabselement er markant fordi dets smalle og dybtskårne form med de stejle skovbevoksede dalsider afgrænser et smalt og lukket rum, der fra det omgivende landskab opleves som et tydeligt grønt strøg i et område, der ellers er domineret af dyrkede arealer.

Af gamle botaniske skrifter fremgår det klart, at ådalen har været helt eventyrlig for 150 år siden med alle kærtyper, overdrev, syd- og nordeksposteret skov, krat og vandplantesamfund i åen. Blandt andet skrives der i Svendborg Avis den 4. august 1931 i en ekskursionsberetning om Vejstrup Aadal: "Vel ligger Vejstrupaadalen hen i fredfyldt tilstand og tilsyneladende ret uberørt, sandsynligvis fordi den ikke kan bruges til noget. Men så meget mere grund er der til, at man snarest mulig søger at få strækningen Vejstrup-Svendborgvejen til havet fredet ved lov. Ud fra geologiske, zoologiske og æstetiske synspunkter bør den skønhedsprægede natur være selvskrevet til at blive bevaret for efterkommerne".

Gennem de senere år er der givet dispensationer fra åbeskyttelseslinjen til plantning af frugtplantager og der er etableret områder med juletræer, hvilket ændrer landskabets ellers karakteristiske uberørthed.

Ådalens mosaik af forskellige naturtyper som skov, moser, enge og overdrev, giver grundlag for høj biologisk diversitet, men naturværdierne trues af flere faktorer, som foruden etableringen af frugtplantager, bl.a. er skovdrift og tilgroning på grund af manglende pleje, hvilket har medført, at en række arter, der tidligere er registreret i ådalen, er forsvundet.

På trods af den hidtidige relative ekstensive skovdrift i området, er der ingen beskyttelse mod fældning af træer, rydning af underskov og krat eller mod udtag af dødt ved. Skov med træer i mange aldersklasser og med tæt underskov af buske og urter er desuden en forudsætning for, at et område er egnet som levested

for den strengt beskyttede hasselmus, der findes i ådalen. Samtidig er en række af de lysåbne naturområder truet af tilgroning på grund af manglende målrettet pleje. Kun en fredning kan sikre naturværdierne på lang sigt, og at der sker en naturmæssig hensigtsmæssig drift, også efter ejerskifter.

Fredningen skal sikre, at ådalen med sin mosaik af skov og lysåbne naturtyper bevares for eftertiden, og at der skabes grundlag for at øge naturværdierne. Store sammenhængende naturområder er afgørende for at sikre robuste naturområder, der forebygger isolering af bestande af dyr og planter. Samtidig skal fredningen sikre de landskabelige værdier ved at friholde ådalen for byggeri og andre landskabsforstyrrende elementer. Derudover skal fredningen fastholde og forbedre offentlighedens adgang til området således, at det bliver muligt at vandre gennem hele ådalen, fra Vejstrup til Storebælt, og ikke som nu, hvor der kun er tinglyst offentlig adgang på en del af strækningen ud til kysten.

Vejstrup Ådal indgår som en del af Geopark Det Sydfynske Øhav, der aspirerer til at blive UNESCO Global Geopark.

Fredningens formål.

- at bevare og forbedre naturværdierne og øge biodiversiteten, med særlig vægt på at fastholde ådalen som en mosaik af ureguleret vandløb, lysåbne naturområder som enge, moser og overdrev samt urørt skov, og at sikre og udvikle gunstige forhold særligt for sjældne og/eller truede arter, herunder hasselmus,
- at beskytte og forbedre de landskabelige værdier i området, med særlig vægt på at sikre ådalens fremtræden som et markant landskabselement med skovbevoksede dalsider veksellende med lysåbne naturarealer,
- at skabe grundlag for naturpleje,
- at medvirke til overholdelsen af Danmarks direktivmæssige forpligtelser med hensyn til at beskytte naturen,
- at sikre de geologiske værdier, så tunneldalen, som menes skabt af smeltevand under Bælthavisen, bevares med dets nuværende profil
- at sikre og forbedre offentlighedens muligheder for at færdes i området langs hele åen ud til kysten,

Beskrivelse af fredningsområdet

Beskrivelsen af fredningsområdet, som det fremgår af fredningsforslaget, er gengivet nedenfor:

”Landskabsformer og geologi

Vejstrup Ådal er en del af det Østfynske Dallandskab, der er et bølget morænelandskab mellem Svendborg og Hesselager. Morænelandskabet skæres igennem af smalle dale, bl.a. Vejstrup Ådal. Landskabet er skabt af is og smeltevand i den sidste istid, og dalene er tunneldale, som smeltevand dannede inde under isen. De er bevaret fordi de var fyldt op med dødis, da Bælthavisen gled hen over området og gav landskabet sin endelige form.

Mens de øverste jordlag overvejende består af moræneler, aflejret under flere isfremstød under sidste istid, Weichsel, findes der i området også aflejringer af ”det hvide sand”, der blev aflejret i søer og som flyvesand under samme istid. I selve ådalen er der ferskvandsaflejringer, som er afsat siden sidste istid.

...

Natur

Vejstrup Ådal er en mosaik af skov og lysåbne naturtyper som enge, overdrev og moser, der omkranser vandløbet Vejstrup Å, der har sit udspring ved Brændeskov vest for Vejstrup og som udløber i Storebælt. Vandløbet er ureguleret på sit forløb gennem fredningsområdet, og især på den første del er der stort fald, hvilket på nogle strækninger får vandløbet til at minde om en brusende elv. I henhold til statens Vandområdeplan for 2022-2027 har Vejstrup Å høj økologisk tilstand, hvilket er den tilstand, der sigtes på at opnå for alle overfladevande jf. kravene i EU's vandrammedirektiv. Vandløbet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om generelt beskyttede naturtyper.

...

Skov

Af historiske kort fremgår det, at ådalen, som nu, længe har været en mosaik af skov og lysåbne naturtyper. I dele af fredningsområdet, bl.a. arealerne inden for ejerlavet Vejstrupgård, Vejstrup har skovkontinuiteten på arealerne på skrænterne været lang, i hvert fald tilbage til perioden 1809-1861, og formentlig en hel del længere [...]. Det samme gælder den østlige del af fredningsområdet inden for ejerlavene Tiselholt Hgd., Skårup og Vejstrup By, Vejstrup, hvor de høje målebordsblade (historiske kort) viser en relativ lang skovkontinuitet.

...

Skovene i Vejstrup Ådal domineres af bevoksninger af Bøg, Ask, Ahorn og Rød-el med forekomst af bl.a. Eg, Engriflet hvidtjørn, Alm. Hylde, Alm. Hæg og underskov af især Brombær, Vedbend, Alm. Gedeblad og Hassel. Enkelte steder er der mindre områder med Rødgran og andre steder forekomst af ikke-hjemmehørende nåletræer. Svampesygdommen Asketoptørre er skyld i at mange store Asketræer er væltede, hvilket har skabt lysbrønde, hvor underskov er vokset op. Især på nordsiden af Vejstrup Å er skrænterne stejle, og træerne som vokser her, vil til stadighed være i risiko for at vælte under særlige vejrforhold eller, som det gælder for Asketræerne, hvis de rammes af sygdom. Når de døde træer efterlades til naturlig nedbrydning, bliver der skabt levesteder for en række arter af bl.a. insekter og svampe.

...

I den østligste del af fredningsområdet er der et mindre skovområde på ca. 3 ha med primært Hassel, som tidligere har været anvendt til stævningskov. Henrik Staun (skovrider gennem mere end 50 år og med særlig viden om stævningsskove) har beskrevet stævningskoven i Vejstrup Ådal som bl.a. "Skoven er særpræget og meget ejendommelig, adskiller sig stærkt fra alle andre fynske og langelandske skove først og fremmest gennem sin utrolige frodighed, sin stammerigdom og sin overalt meget tætte bestand af skæve, krogede og meget småkronede træer. Det gjorde indtryk på en fagmand". Desuden beskrives undervegetationen som usædvanlig frodig og veludviklet undervækst af bl.a. Alm. Hæg, Hassel, Fuglekirsebær, Kvalkved, Benved og Engriflet hvidtjørn.

Stævningskov er en gammel driftsform, hvor man udnytter løvtræernes evne til at danne nye skud fra rod eller stød. Afhængig af træarten, skal stævningen udføres på en rotationsbasis over en 5-30-årig periode.

Træet blev brugt til blandt andet brænde, stolper og hegn. En stævningssskov er typisk meget artsrig, fordi den med driften bliver holdt lysåben, hvilket giver mulighed for en frodig bundvegetation.

...

Både af hensyn til de naturværdier, der er tilknyttet stævningssskov, og af hensyn til den kulturhistoriske fortælling, lægger fredningsforslaget op til, at stævnning i skoven kan genoptages med nedskæring til rod på op til en fjerdedel af arealet i hver stævningsperiode.

...

Der er registreret mere end 300 plantearter i ådalen, som er karakteristiske arter for skov eller lysåbne naturtyper som enge, overdrev og moser (data trukket fra Naturbasen, Miljøportalen).

Af arterne tilknyttet skoven skal især nævnes Avnbøg, Alm. mangeløv, Bredbladet mangeløv, Dunet stenfensurt, Engriftlet hvidtjörn, Fladkravet kodriver, Hvid anemone, Kvalkved, Lund-fredløs, Nyrebladet ranunkel, Skavgræs, Skov-galtetand, Skov-skræppe, Skov-star, Skovsyre, Stor fladstjerne, Stor konval og Vedbend. De er alle positivarter, det vil sige arter, som er følsomme over for påvirkninger, der forringer naturtilstanden. Når disse arter er til stede, er der derfor tale om naturområder med god eller relativ god naturtilstand, hvor også en række mere almindelige arter trives.

Som noget helt særligt for Vejstrup Ådal skal også nævnes Gul anemone og Svovlgul anemone. Sidstnævnte er en steril hybrid mellem Hvid Anemone og Gul anemone.

Imidlertid er også en række karakteristiske og sjældne skovarter på Fyn, som Blå anemone, Kantet kohvede og Sanikel forsvundet fra Vejstrup Ådal, og området rummer ikke længere fordums tiders botaniske storhed.

Skov er den naturtype, som et flertal af Danmarks mere end 30.000 arter er tilpasset, og mange truede arter findes kun i skovene. Især svampe og insekter er talrige, hvoraf mange er tilknyttet dødt ved.

I Vejstrup Ådal er der registreret mindst 6 svampearter opført på den danske Rødliste 2019 som truede, næsten truet eller sårbare arter. Det gælder Gulfodet vokshat, Grøngul vokshat, Pigget frynsehinde, Skævmuslingesvamp, Krybende blødsporesvamp og Prægtig rødblad. De to arter af vokshatte er tilknyttede lysåbne naturtyper.

...

Lysåbne naturtyper

Fredningsområdet rummer i alt ca. 22 ha lysåbne naturområder som enge, overdrev, strandeng, vandhuller og moser. De dominerende naturtyper, ud over skov, i Vejstrup Ådal er overdrev, moser og enge. De lysåbne naturområder er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om generelt beskyttede naturtyper, hvilket betyder, at tilstanden ikke må ændres, men der er ingen plejepligt for privatejede lysåbne naturtyper, hvilket betyder, at et areal kan vokse sig ud af beskyttelsen.

Der er ingen større søer inden for fredningsområdet. De mindre vandhuller er oftest opståede som følge af menneskelig aktivitet, eks. ved mergelgravning. Det synes også at være tilfældet i Vejstrup Ådal. I hvert fald fremgår det af historiske kort, de høje målebordsblade fra 1866-1899, at søerne enten ikke fandtes på daværende tidspunkt eller de har form som en typisk mergelgrav.

Tilstedeværelsen af en mosaik af de forskellige naturtyper giver i sig selv potentiale for en høj biodiversitet, og at der i Ådalen findes mere end 300 plantearter vidner da også om stor artsrigdom inden for et forholdsvis lille geografisk område.

Blandt fugtigbundsarterne skal nævnes en række værdifulde arter som Alm. Engkarse, Alm. Star, Top-star, Sumpstrå, Angelik, Eng-forglemmigej, Engkabbeleje, Eng-nellikerod, Enskællet sumpstrå, Glanskapslet siv, Hyldebladet baldrian, Kær-tidsel samt Sylt-star. Disse arter er værdifulde fordi de i en eller anden grad er følsomme overfor forringet naturtilstand (jf. metode til registreringer af beskyttede naturtyper, § 3). De indikerer altså, at det pågældende naturområde stadig har en god eller relativ god naturtilstand, og en hel række andre arter vil derfor også kunne trives i området.

Af arterne på overdrevene er der karakteristiske arter som Alm. Knopurt, Alm. Kællingetand, Blåhat, Dværg-perikon, Græsbladet fladstjerne, Gul snerre, Hare-star, Håret høgeurt, Kamgræs, Liden klokke, Mark-frytle, Mark-krageklo, Vellugtende gulaks, Muse-vikke, Stor knopurt samt Hunde-viol og som er værdifulde for overdrev på samme vis som de nævnte fugtigbundsarter, og derfor også indikerer god eller relativ god naturtilstand.

Derudover findes der i Vejstrup Ådal fire arter af orkidéer; Maj-gøgeurt, Tyndakset gøgeurt, Ægbladet flig-læbe og Skov-hullæbe, som alle er fredede. I slutningen af 1800-tallet fandtes sågar også Salep-gøgeurt, en orkidé som nu er på Rødlisten 2019 som "næsten truet" og som kun findes meget få steder i landet.

En række arter er forsvundet fra de lysåbne naturtyper i Vejstrup Ådal i nyere tid. Det gælder bl.a. relativt almindeligt forekommende arter som Hedelyng, Djævelsbid, Dværg-star, Hundesalat og Håret viol, men også sjældne arter som Vand-klaseskærm, Kost-nellike og Bittermælk-gyvelkvæler, der på Rødlisten 2019 er registret som henholdsvis næsten truet, truet og regionalt uddød.

...

Fauna

Vejstrup Ådal er levested for en række dyrearter tilknyttet de forskellige naturtyper. Af de mere spektakulære kan nævnes hasselmus, sort eger, grønspætte og gul engmyre.

Hasselmus

...

På grund af artens langsomme formeringsevne, ringe spredningsevne, dens krav til levesteder og fordi tætheden af hasselmus i et optimalt habitat kun er på 3-4 dyr pr. hektar, er den meget sårbar over for forstyrrelser som kratrydning, fældninger og fragmentering. Sker forstyrrelserne i sommerhalvåret, bl.a. ved nedrivning af reder, kan det være fatalt for en bestand, og sker forstyrrelserne når dyrene er i vinterhi, er de immobile og kan ikke flygte.

I Vejstrup Ådal er der fundet mindst en hasselmusrede (bekræftet af Helle Vilhelmsen). Da hasselmusen er på habitatdirektivets bilag IV om strengt beskyttede arter, betyder det, at arten ikke må slås ihjel, og at der er forbud mod at forstyrre dem eller ødelægge deres yngle- og rasteområder. Hasselmusen er desuden fredet og på Rødliste 2019 er arten angivet som truet, fordi der er en stor risiko for, at den uddør i Danmark.

...

Sort eger

Egern findes i to varianter, rød og sort, men da der er tale om den samme art, kan de parre sig og danne levedygtigt afkom. Fordi generne for den røde pels er stærkere end for sort pels, forsvinder den sorte farve i løbet af nogle generationer.

Meget tyder på, at der på store dele af Fyn, indtil for ca. 200 år siden, kun fandtes sorte egern. Omkring år 1800 var Danmark næsten ryddet for skov, men med skovforordningen i 1805 begyndte staten at plante nye skove og give tilskud til private jordejeres skovplantning. Formentlig har det røde egern spredt sig på Fyn fra nogle isolerede bestande i takt med at skovarealet øgedes, men det er også muligt, at det røde egern er udsat på Fyn fra andre dele af landet. Uanset er den røde variant nu den mest forekommende på Fyn.

Det sorte egern findes dog fortsat især på Fyn, herunder Vejstrup Ådal, men også på Langeland, hvor sorte egern blev sat ud i 2011, fordi også røde egern var forsvundet fra øen. Herved sikres bevarelse af den sorte variant.

...

Egern er fredet.

...

Grønspætte

Frem til begyndelsen af 1900-tallet yngede grønspætten i store dele af landet, men derefter forsvandt den fra øerne, og i dag yngler arten primært i Jylland. Den er dog i de senere år igen dukket op på Langeland og Fyn, herunder Vejstrup Ådal, hvor der er registreret yngende grønspætte flere gange, senest i 2022.

...

Gul engmyre

I den østlige del af fredningsområdet ligger et overdrev med mange tuer af gul engmyre. Tuerne vidner om, at arealet ikke har været opdyrket i mange år.

...

Græsningstrykket på et areal er afgørende for forekomsten af gul engmyre. Hvis græsningstrykket er for lavt, vil vegetationen skygge på tuerne, og den optimale temperatur vil være svær at opnå. Ved et for højt græsningstryk, vil der være for mange forstyrrelser af tuerne. I Vejstrup Ådal er området med gul engmyre ved at gro til på grund af manglende pleje.

...

Natura 2000 og bilag IV-arter

...

Vejstrup Ådal er ikke en del af et Natura 2000-område, men ådalen er levested for bilag IV-arten hasselmus. Som beskrevet i afsnittet ovenfor, vil hasselmusen nyde god beskyttelse via en fredning med udlægning af skov til urørt skov, da både ynglesteder og overvintringssteder vil være beskyttet mod bl.a. uforsætlig ødelæggelse af reder i forbindelse med fældning, rydning af underskov mm.

Sagsrejser bekendt er der ikke registreret flagermus eller andre arter på habitatdirektivets bilag IV i Vejstrup Ådal. Det er dog sandsynligt, at der i ådalen forekommer flere arter af flagermus. F.eks. er dværgflagermus, brunflagermus, vandflagermus og sydflagermus registreret i et skovområde ca. 4 km nord for ådalen. Fastholdelse af ådalen som en mosaik af mange forskellige naturtyper, herunder urørt skov med gamle træer, vil betyde, at der fortsat er fourageringsmuligheder og rastemuligheder for flagermus.

Kulturspor

På grænsen til den nordvestligste del af fredningen er der registreret et fredet fortidsminde. Der er tale om en bro dateret i nyere tid, fra omkring år 1661, som senere er blevet forlænget med en betonhvelving. Broen afkaster en beskyttelseslinje ind i fredningsområdet.

Øst for Skårupøre Strandvej afgrænses fredningen mod nord af et kulturspor bestående af to granitsten, ledstolper, som har angivet indkørslen til det skovklædte område, jf. kortbilag 1.

...

Et velbevaret engvandingsanlæg med stensat rende og bevaret indløbsbygværk med rester af stem ses på den østlige del af matr.nr. 16a Ø. Åby By, Skårup, og vidner om tidligere tiders bedrifter for at sikre en stabil græs- og høproduktion.

...

Desuden er der registreret 435 meter beskyttede sten- og jorddiger inden for fredningsområdet (kortbilag 1). Sten- og jorddigerne fortæller om landets inddeling i sogne, landsby- og herregårdsejerlav og om driften i marken. Digerne har ofte også en vigtig funktion som levesteder for planter og dyr.

Fredningen lægger ikke op til specifikke bestemmelser om fortidsminder og sten- og jorddiger, som derfor fortsat vil være beskyttet og blive administreret efter gældende lovgivning.

Offentlighedens adgang

Der er offentlig adgang til området via en offentlig sti, der starter ved Nyborgvej i fredningsområdets vestligste del. Denne sti er en del af Øhavsstien. Stien langs åen slutter dog ca. 600 meter vest for Skårupøre Strandvej, hvor den drejer mod syd og forsætter ad Ågårdsvej. Øhavsstien er tinglyst på strækningen gennem ådalen.

For at sikre offentligheden mulighed for at opleve hele fredningsområdet, lægger fredningsforslaget op til at stien forlænges på det sidste stykke ud mod Storebælt, jf. fredningskortet. Stien er i praksis eksisterende som trampespor, men har ikke samme kvalitet som Øhavsstien, der eks. vedligeholdes ved fjernelse af væltede træer, og sporet er ikke afmærket. Fredningsforslaget lægger op til at stien kan fastholdes som trampespor, men giver kommunen som pleje- og tilsynsmyndighed mulighed for at sikre, at stien til enhver tid er farbar.

Den nuværende del af Øhavsstien er ikke egnet til cykling, og fredningsforslaget lægger derfor op til, at stierne fortsat kun skal være tilgængelige til fods. Dette er i overensstemmelse med tinglysningen af Øhavsstien.

...

Friluftsliv

Det er sagsrejsers vurdering, at friluft aktiviteter, ud over vandring, i ådalen ikke er forenelig med formålet med fredningen. Der er derfor lagt op til et forbud mod bl.a. sportsanlæg, klatrebaner, shelters og glampingtelte mm. Dog lægges der op til, at der fortsat kan være spejderaktiviteter i den vestlige del af fredningsområdet. Spejderfaciliteterne består af en toiletbygning og bålhytte/madpakkehus på matr.nr. 36a Ø. Åby By, Skårup, samt en hytte på matr.nr. 1I Vejstrupgård, Vejstrup. Bålhytten er tiltænkt som en facilitet alle besøgende kan anvende.

...

Naturgenopretning

Sagsrejser er ikke bekendt med aktuelle planer om naturgenopretning, herunder behov for vandløbsindsatser, i Vejstrup Ådal. Vejstrup Å har i henhold til datagrundlaget for vandområdeplanen for 2021-2027 opnået god økologisk tilstand, hvilket er målet for overfladevand jf. vandrammedirektivet.

...

Råstofindvinding og vandindvindingsinteresser

I Region Syddanmarks råstofplan 2020 er der hverken udpeget råstofgraveområder eller interesseområder for råstoffer inden for det foreslåede fredningsområde. Af historiske kort, gamle og høje målebordsblade, fremgår, at der heller ikke tidligere er blevet indvundet råstoffer i området ud over mindre områder, hvor det er sandsynligt at mergel og/eller tørvegravning har fundet sted.

Størstedelen af det foreslåede fredningsområde ligger inden for et område, der i kommuneplan 2021-2033 er udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser. Den resterende del af fredningsområdet ligger inden for et drikkevandsområde.

...

4. Frednings- og planlægningsmæssige forhold

Eksisterende fredninger

Der er ingen eksisterende fredninger inden for det foreslåede fredningsområde.

Zonestatus

Hele fredningsområdet ligger i landzone.

Lokalplaner

Der er hverken vedtaget lokalplaner eller forslag til lokalplaner inden for det foreslåede fredningsområde.

Kommuneplanforhold

Der er en række udpegninger i Svendborg Kommunes kommuneplan (2021-2033) vedrørende Vejstrup Ådal. Fælles for dem er, at de sigter på at bevare og øge naturværdierne samt beskytte landskabsværdierne. Fredningsforslaget er udarbejdet i overensstemmelse med den kommunale planlægning og understøtter denne.

Grønt Danmarkskort

En stor del af fredningsområdet er udlagt som naturbeskyttelsesområde med særlige naturbeskyttelsesinteresser samt økologisk forbindelse i Grønt Danmarkskort.

...

Af Svendborg Kommunes kommuneplan fremgår bl.a. om mål for naturbeskyttelsesområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser og økologiske forbindelser:

”Kommunens vilde plante- og dyreliv skal beskyttes, bevares, plejes og forbedres, og tilbagegangen i den biologiske mangfoldighed skal standses”.

Fredningsforslaget understøtter kommunens mål for udvikling af naturværdierne i området. Størstedelen af de arealer, der i fredningsforslaget fremgår som arealer, der skal ekstensiveres, er i Grønt Danmarkskort udpeget som potentiel natur.

Bevaringsværdigt landskab og større sammenhængende landskaber

Stort set hele fredningsområdet er udpeget som ”bevaringsværdigt landskab” og ”større sammenhængende landskab”.

Vejstrup Ådal beskrives i kommuneplanen som et særligt karakteristisk landskab, der skal beskyttes, og hvor områdets naturprægede og uforstyrrede karakter gør det særligt markant. Derfor er det også sårbart over for tiltag, som vil bryde områdets uforstyrrethed. Det fremgår desuden, at området skal friholdes for arealanvendelse, som vil stride mod områdets naturprægede udtryk, og at området skal friholdes for arealanvendelse, som vil bryde områdets ubebyggede og uforstyrrede præg dels dominere områdets markante terrænform.

Fredningsforslaget lægger op til at sikre og forbedre landskabsværdierne ved at have forbud mod plantning af udsigtshæmmende afgrøder, herunder energipil, juletræer, pyntegrønt mm. på en række landbrugsarealer. Desuden lægges op til en udfasning af frugtplantager og forbud mod etablering af nye læhegn samt forbud mod bebyggelse i hele fredningsområdet.

Skovrejsning uønsket

Skovrejsning er ifølge kommuneplanen uønsket inden for landskabsudpegningen for at sikre, at Vejstrup Ådal fortsat fremstår som et markant landskabselement. Fredningsforslaget understøtter udpegningen da der indgår forbud mod ny beplantning.

Kulturhistoriske bevaringsværdier

I den østligste del af det foreslået fredningsområde ligger et areal på ca. 3 ha, der er udpeget som ”kulturhistoriske bevaringsværdier”. Området er tidligere drevet som stævningssskov.

Fredningsforslaget lægger op til, at området fortsat kan drives som stævningssskov for at sikre de kulturhistoriske værdier og give mulighed for at øge de biologiske værdier tilknyttet denne skovtype.

Øvrige planforhold

Skovbegravelsesplads

Svendborg Kommune og lodsejeren har pr. 1 juni 2022 indgået aftale om en skovbegravelsesplads på matr.nr. 1m Vejstrupgård, Vejstrup. Den daglige administration varetages af Skovbegravelse ApS, mens kommunen er den overordnede ansvarlige for administrationen. Af driftsaftalen mellem lodsejeren og

Svendborg Kommune fremgår bl.a., at urnenedsættelsen skal foretages med marginal gravning og indvirkning på skoven, at der ikke må være anden beplantning end den i skoven naturligt forekommende samt at offentligheden har adgang til gravpladserne overalt i skoven, også uden for veje og stier. Desuden fremgår det af forpagtningsaftalen mellem kommunen og lodsejeren, at der alene må være skånsom skovdrift og at renafdrift ikke må forekomme. Aftalen rummer at op til 100 træer må anvendes til skovbegravelsesplads.

Fredningsforslaget lægger op til at bevare skovbegravelsespladsen under samme vilkår, som den drives på tidspunktet for fredningssagens rejsning, dog med den ændring, at skoven skal udlægges til urørt skov”.

Sagens behandling ved nævnet.

Efter modtagelse af det oprindelige fredningsforslag bekendtgjorde fredningsnævnets sagens rejsning i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 37 og forretningsordenen for fredningsnævn § 9 i Statstidende den 9. december 2022, ligesom det blev bekendtgjort på fredningsnævnets hjemmeside samme dag. Fredningsforslaget blev sendt til de i naturbeskyttelseslovens § 37 nævnte personer, myndigheder og organisationer.

Fredningsnævnet afholdt den 28. april 2023 offentligt møde, jf. naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 5 med indkaldelse af de i naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 6 nævnte personer, myndigheder og organisationer. Indkaldelse til det offentlige møde blev bekendtgjort i Statstidende den 17. marts 2023 og på fredningsnævnets hjemmeside den 15. marts 2024.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 28. april 2023 i umiddelbar forlængelse af det offentlige møde med indkaldelse af de i naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 6 nævnte personer, myndigheder og organisationer. Indkaldelsen blev ligeledes offentliggjort sammen med indkaldelsen til det offentlige møde. Fredningsnævnet foretog fortsat besigtigelse den 9. juni 2023 med indkaldelse af lodsejerne, sagsrejsere, miljøstyrelsen og Svendborg Kommune.

Fredningsnævnet modtog den 22. september 2023 revideret fredningsforslag af samme dato. Det reviderede forslag blev bekendtgjort i Statstidende den 9. februar 2023 i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 37 og forretningsordenen for fredningsnævn § 9. Det reviderede forslag var forinden blevet bekendtgjort på nævnets hjemmeside den 18. oktober 2023. Det reviderede fredningsforslaget blev sendt til de i naturbeskyttelseslovens § 37 nævnte personer, myndigheder og organisationer.

Fredningsnævnet afholdt den 13. marts 2024 nyt offentligt møde, jf. naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 5 vedrørende det reviderede fredningsforslag med indkaldelse af de i naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 6 nævnte personer, myndigheder og organisationer. Indkaldelse til det offentlige møde blev bekendtgjort i Statstidende den 9. februar 2024 sammen med det reviderede forslag og på fredningsnævnets hjemmeside samme dag.

Miljøvurdering

Fredningsnævnet har den 27. juli 2024 truffet afgørelse om, at der ikke kræves en miljøvurdering i forbindelse med det fremsatte fredningsforslag, jf. lov om miljøvurdering § 10. Afgørelsen blev truffet på baggrund af Myndighedsskema udarbejdet af Danmarks Naturfredningsforening fremsendt sammen med fredningsforslaget som bilag 4 til forslaget og efter relevante myndigheder havde haft frist til at fremsende kommentarer. Afgørelsen blev den 6. august 2024 publiceret på fredningsnævnets hjemmeside og er ikke påklaget.

Bemærkninger til fredningsforslaget

Bemærkninger fra offentlige myndigheder, organisationer og interesserede

Svendborg Kommune har i anledning af det oprindelige forslag fremsendt et udkast til høringssvar dateret den 18. april 2023, som efterfølgende den 25. april 2023 blev godkendt af et flertal i kommunalbestyrelsen, jf. kommunens mail af 26. april 2023. Af høringssvaret fremgår overordnet, at Svendborg Kommune kan anbefale, at fredningen af Vejstrup Ådal gennemføres under forudsætning af, at der tages større hensyn til lodsejerne i fredningens afgrænsning, og at fredningsbestemmelserne gøres mere præcise og operationelle.

Svendborg Kommune har ved mail af 1. november 2023 fremsendt sine supplerende bemærkninger af samme dato, hvoraf blandt andet fremgår:

” ...

Det reviderede fredningsforslag med tilhørende kort har været forelagt Kommunalbestyrelsen den 31. oktober 2023.

Kommunalbestyrelsen udtaler følgende: 'Kommunalbestyrelsen finder, at Svendborg Kommunens høringsvar af 18. april 2023 er indarbejdet i DN's reviderede fredningsforslag for Vejstrup Ådal.

Kommunalbestyrelsen er efterfølgende blevet opmærksom på spejdernes vilkår. Ifølge fredningsforslagets indledende afsnit lægges der op til, at der fortsat kan være spejderaktiviteter i den vestlige del af fredningsområdet. Det blev også beskrevet i forbindelse med den offentlige besigtigelse, herunder at spejderne kan vedligeholde deres bygninger. Men det fremgår ikke af fredningsforslagets bestemmelser, der er den juridiske del af fredningsforslaget.

For at sikre spejdernes muligheder i Vejstrup Ådal anmodes Fredningsnævnet derfor om at følgende medtages i fredningsforslagets bestemmelser:

Som §4 stk. 1 punkt 7: Fredningen er ikke til hinder for, at der fortsat kan drives spejderaktiviteter i den vestlige del af fredningsområdet. Bålhytten på spejdernes areal er endvidere tiltænkt som en facilitet, alle besøgende kan anvende.

Som §6 stk. 2: Spejderne kan vedligeholde deres nuværende bygninger i form af toiletbygning, bålhytte med shelter, madpakkehus og spejderhytte.

Kommunalbestyrelsen skal endvidere erindre om, at Svendborg Kommune i budgethøringen vurderede, at fredningserstatningen samlet set vil blive væsentlig højere end budgetoverslaget. Kommunalbestyrelsen skal i den forbindelse opfordre Fredningsnævnet til at sikre proportionalitet mellem omkostningerne forbundet med fredningen og naturgevinsten.

...”

Svendborg Kommune har i mail af 7. december 2023 supplerende oplyst:

” ...

I forbindelse med den seneste besigtigelse i Vejstrup Ådal den 27. november 2023 efterspurgte Fredningsnævnet en nærmere beskrivelse af slugten, især betydningen for biodiversiteten.

Slugten ligger som en landskabelig del af Vejstrup Ådal og indgår i kommuneplanens landskabskarakterområde 'Vejstrup Ådal', der er beskrevet som et særligt karakteristisk landskab med en god tilstand, og hvor

det strategiske mål er at beskytte. Slugten er markeret med rødt på kortet nedenfor, hvor der også er medtaget højdekurver (afstand mellem stregerne er 0,5 meter).

På historisk kort fra 1842 ses et vandløb i bunden af slugten med udspring i den øvre del af slugten. Se kortet nedenfor.

Slugten rummer et stort potentiale for udvikling af værdifuld natur med stor biodiversitet. Det relativt lille område (ca. 0,7 ha) rummer en stor variation i levesteder, især med hensyn til vandstandsforhold, men også skrænter med forskellig soleksponering.

I den øvre del mod syd ses i dag et område med trykvand/kilde, hvor vandet diffust siver ud af jorden. En sådan sumpkilde udgør et specielt levested betinget af vandføringen og en mosaik af forskellige typer bund. Det giver anledning til en særlig flora og fauna.

Ned gennem slugtens bund ses område med tuestruktur. Her er der gode muligheder for – med den rette drift med ekstensiv afgræsning uden gødningstilførsel - at der kan udvikles rigkær. Rigkær er en artsrig naturtype, der er under pres i det danske landskab.

Skrænterne vil med den rette ekstensive afgræsning udvikles til artsrige overdrev.

...”

Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen har på det offentlige møde den 28. april 2023 udtalt blandt andet, at det er Miljøstyrelsens opfattelse, at området er bevaringsværdigt, indeholdende § 3 arealer, og at der er tale om et større sammenhængende landskab. Forslaget er i overensstemmelse med den gældende handlingsplan for fredninger. Miljøstyrelsen vil ikke udtale sig mod fredningen.

Miljøstyrelsen har ved mail af 8. december 2023 fremsendt sine yderligere bemærkninger af samme dato til det reviderede fredningsforslag, hvoraf blandt andet fremgår:

”...

Den nye fredningsgrænse

Afgrænsningen af det reviderede fredningsforslag følger nu skovenes og naturområdernes grænser og følger ikke længere åbeskyttelseslinjen. Det giver god mening med den nye fredningsgrænse, da den er synlig ude i området og dermed tydelig for lodsejerne og tilsynsmyndigheden.

...

Bemærkninger til de foreslåede fredningsbestemmelser

Flere bestemmelser er blevet præciseret og flere af de ønsker, der blev fremsat ved det offentlige møde og besigtigelse den 28. april 2023 er blevet imødekommet med det reviderede fredningsforslag. Miljøstyrelsen har ikke bemærkninger til præciseringerne.

Miljøstyrelsen har noteret sig, at fredningskortet er blevet ændret mht. stævningssskoven, så skoven ikke længere er vist som urørt skov. Fredningskortet er nu retvisende på det punkt.

...”

Bemærkninger fra lodsejerne

Alle de nedenfor angivne lodsejere har gjort indsigelse mod fredningen. Derudover har lodsejerne anført en række konkrete indsigelser mod fredningsforslaget og de deri angivne fredningsbestemmelser. Alle indsigelser i form af høringssvar og bemærkninger fremkommet på besigtigelserne i Vejstrup Ådal har indgået i beslutningsgrundlaget for fredningsnævnets afgørelse.

Lodsejerne med nr. 1 – 15 og 17 har været repræsenteret af advokat Jacob Pedersen, Interlex Advokater, der i en mail af 18. april 2023 på vegne af lodsejerne blandt andet er fremkommet med følgende indsigelser mod fredning:

” ...

Overordnet oplever lodsejerne en krænkelse af den private ejendomsret ved at Danmarks Naturfredningsforening som udefrakommende aktør i samarbejde med fredningsnævnet kan bestemme den fremtidige anvendelse af Vejstrup Ådal.

Der er tale om suveræn magtfuldkommenhed uden hensyntagen til nærheden, nuancerne, den lokale værdiforankring samt den gensidige tillid mellem lodsejerne og Svendborg Kommune.

Det er vigtigt at pointere, at lodsejernes køb af ejendomme i Vejstrup Ådal er grundet i ønsket om at leve i et fredeligt og naturligt område, hvor naturen søges bevares og beskyttet.

Der er unik og smuk natur i Vejstrup Ådal, og lodsejerne vil værne om denne. Svendborg Kommune har løbende arbejdet for at sikre og udvikle ådals landskabet, at sikre biologisk mangfoldighed, at sikre kulturspor og rekreative kvaliteter m.v.

Indtil fremsættelsen af fredningsforslaget har Vejstrup Ådal haft et åbent samarbejde med de pågældende lodsejere om beskyttelsestiltag og naturlig udvikling af området. Dette vigtige fællesskab og samspil er i kraft af fredningen blevet brudt, og lodsejerne oplever at blive sat i miskredit for deres løbende arbejde med Vejstrup Ådal.

Der verserer løbende dialog med kommunen omkring åen, øhavsstien og lodsejernes arealer. Der tillades kommunen at bruge vores arealer ifm. arbejder, og lodsejerne finder løsninger på det meste.

Der er samarbejder med spejderne og skolerne omkring brugen af arealerne. Lodsejerne samarbejder med Havørred Fyn omkring deres adgang til at elfiske mhp. opformering af havørred bestanden omkring Fyn.

Lodsejerne har altid været imødekommende over for kommunens forslag til området.

Lodsejerne frygter en fremadrettet stilstand i naturbeskyttelses- og udviklingstiltag for Vejstrup Ådal, der ikke er tjent med fredningen. Ådalen er i sig selv beskyttende, når der er tale om en istidsådal med stejle skråninger.

Størstedelen af lodsejerne har tilkendegivet stor utilfredshed med fredningen, der virker som et indgribende virkemiddel i ejendommenes ukrænkelighed.”

I tilknytning hertil er nedenfor angivne lodsejere kommet med indsigelser vedrørende egen ejendom. Nedenfor gengives i helt kort form, hvilke konkrete bemærkninger de anførte lodsejere har anført overfor fredningsnævnet. Lodsejernes detaljerede indsigelser er indgået i nævnets vurdering.

Lodsejer nr. 1

Lodsejeren har i 2022 indgået en aftale med Svendborg Kommune om etablering af en skovbegravelsesplads på Vejstrupgård. Lodsejeren oplyser, at der er 100 opmålte og nummererede træer til nedsættelse af

28 urner omkring hvert træ. Lodsejeren udtrykker bekymring for mulighederne for at udvide arealet til skovbegravelsespladsen samt de manglende muligheder for at fjerne risikotræer og foretage løbende beskæringer og småfældninger for at skabe adgang på begravelsespladsen og hindre risikonedfald. Drift af en skovbegravelsesplads er uforeneligt med urørt skov. Derudover har lodsejeren gjort indsigelse begrundet i negativ indvirkning på jagten, landbrugsdriften og muligheden for at skovdrift. Desuden har lodsejeren anført, at det vil medføre tab, såfremt der ikke fortsat kan udtages brænde til opvarmning.

Lodsejer nr. 2 – Spejdergruppen Pionererne

Lodsejeren har udtrykt bekymring for, om spejderaktiviteterne kan rummes indenfor fredningen, ligesom de har udtrykt ønske om at kunne renovere eksisterende faciliteter samt opføre nye. Spejdergruppen udtrykker undren overfor behovet for fredning.

Lodsejer nr. 3

Lodsejeren protesterer mod fredningen under henvisning til den private ejendomsret og det uproportionale i en fredning. Lodsejeren anfører derudover blandt andet, at jorden er bortforpagtet til juletræsproduktion og ikke uden udgifter for ejeren kan omlægges til anden produktion. Desuden er lodsejeren utilfreds med, at en fredning vil hindre udtagning af brænde til eget brug og medføre flere udgifter.

Lodsejer nr. 4

Lodsejeren protesterer mod fredningen og henviser til, at arealet ikke længere er naturligt, men præget af mange års menneskelig indgriben. En fredning forventes at ville medføre et tab på ejendommens værdi.

Lodsejer nr. 6, repræsenteret af Patriotisk Selskab

Der drives frugtplantage på ejendommen og er blevet det igennem 3 generationer. Plantagen er nyanlagt på moderne vis i 2001, og er senest omlagt i 2015/2026 til dyrkning af pærer til konsummarkedet. Lodsejeren protesterer mod forslaget om, at plantagen ikke må genplantes, idet den derved ikke kan forynnes; rette sig mod markedet eller drives rentabelt. Det må forventes at virksomheden, der beskæftiger flere ansatte, derved må lukke indenfor 5 år efter fredningen. Fredningen vil medføre et stort tab af værdi.

Lodsejer nr. 9, repræsenteret af Patriotisk Selskab

Ejendommens anvendes til opdræt af kødkvæg, ligesom der er skovdrift på ejendommen. Det vil hindre kvægopdrættet, såfremt der ikke er mulighed for at fjerne væltede træer indenfor indhegningerne. Lodsejeren har desuden anført, at det vil medføre tab, såfremt der ikke fortsat kan udtages brænde til opvarmning. Lodsejeren anfører desuden, at fredningsgrænsen går for tæt på bygningerne til ejendommen.

Lodsejer nr. 10

Lodsejeren har sendt en række indsigelser til fredningsnævnet. Indsigelserne går på naturværdierne på ejendommen, som mistes såfremt offentligheden får adgang. Derudover henvises til den private ejendomsret og et tab, der vil blive lidt ved, at ejendommen fredes i stedet for at blive overtaget af det offentlige mod fuld erstatning. Lodsejeren har desuden gjort gældende, at princippet om urørt skov er en ideologi, som ikke gavner naturværdierne og henvist til sin erfaring fra stedet igennem mange år. Lodsejeren har desuden anført, at det vil medføre tab, såfremt der ikke fortsat kan udtages brænde til opvarmning.

Lodsejer nr. 12

Lodsejeren driver stutteri med opdræt af springheste, der afgræsser engen ved Vejstrup Å. Hestene har en værdi på op til 1 mio.kr., og såfremt træerne ikke kan beskæres og fældes vil hegnet om hestefolden, der holder hestene inde, ikke kunne beskyttes. Øget færdsel i området vil blandt andet gå ud over dyrelivet, herunder vildtet, hvilket vil skade jagtmulighederne. Lodsejeren har desuden anført, at det vil medføre tab, såfremt der ikke fortsat kan udtages brænde til opvarmning.

Lodsejer nr. 13

Lodsejeren har i 2020 etableret ny plantage på ejendommen. Etableringsomkostningerne har været betydelige, og et forbud mod genetablering af frugttræer vil ramme plantagedrift også udenfor det område, der foreslås fredet med betydeligt tab til følge.

Lodsejer nr. 14

Lodsejeren har anført, at fredningen vil løse et ikke-eksisterende problem. Lodsejerne passer godt på Vejstrup Ådal og har gjort den til en naturperle. Desuden vil fredningen gribe ind i lodsejerens ret til at færdes i egen skov.

Lodsejer nr. 15

Lodsejeren har anført, at det vil medføre tab, såfremt der ikke fortsat kan udtages brænde til opvarmning og træ til produktion af havemøbler.

Lodsejer nr. 16, tillige på vegne lodsejer nr. 17

Lodsejeren kan ikke se, at der foreligger noget eller nogle forhold, der nødvendiggør fredning, idet arealet allerede er beskyttet af anden lovgivning. Lodsejeren har desuden anført, at der er stor nervøsitet for, at en udvidelse af Øhavsstien ud til kysten vil medføre voldsom trafik af mountainbikere igennem ådalen. Stiforløbet vil forstyrre den eksisterende natur, hvilket også gør sig gældende for stien ned til kysten. Lodsejeren protesterer mod, at stien skal krydse arealet mellem Skårupøre Strandvej og kysten, hvor lodsejeren igennem generationer har haft en badehytte. Derved vil privatlivets fred blive krænket væsentligt. Lodsejeren har desuden udtrykt bekymring for jagten og for mulighederne for at vedligeholde skovbrynet. Endelig anfører lodsejeren betænkeligheder med afvikling af trafikken på Skårupøre Strandvej og parkering samme sted.

Sagsrejsers bemærkninger til de modtagne høringssvar

Sagsrejsen har på baggrund af de indkomne høringssvar fastholdt fredningsforslaget i den reviderede form og har yderligere oplyst blandt andet:

" ...

Lodsejer 6

Af ortofotos på Danmarks Arealinformation/Miljøportalen fremgår, at der på det pågældende sted ikke har været frugtplantage kontinuerligt, i hvert fald ikke i årene 1995-2002. DN mener, at frugtplantagen er i strid med kommuneplanens udpegning af bevaringsværdige landskaber og udgør et fremmedelement i en ådal med stor landskabelig værdi, hvorfor det med fredningsforslaget foreslås at udfase frugtplantagen. Der er med det reviderede fredningsforslag ikke noget til hinder for at eksisterende træer erstattes med nye. Driften kan således fortsætte indtil 25 år fra fredningens vedtagelse.

...

Svendborg Kommune

DN vil ikke modsætte sig såfremt Fredningsnævnet, på baggrund af Kommunens høringssvar, vælger at tilføje de foreslåede bestemmelser § 4 stk. 1 punkt 7 og § 6 stk. 2 om spejderaktiviteter.

...”

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse.

Fredningsnævnet for Fyn er overordnet enig med sagsrejseren i, at Vejstrup Ådal, der fremstår som et naturskønt område med stejle skovbevoksede dalsider og et bugtende åløb, der i høj grad har undgået kultivering og intensiv udnyttelse samt er friholdt for tekniske anlæg, skal fredes. Der er ikke blandt fredningsnævnet fuldt ud enighed om, hvorvidt de foreslåede grænser for fredningen skal følges, hvilket der redegøres for neden for.

Fredningen vil kunne være med til at bevare et markant landskabelement i et område, der ellers er præget af dyrkede arealer, samt sikre offentligheden adgang til at opleve et meget naturskønt område med en mosaik af skov og lysåbne naturtyper ved at færdes gennem hele ådalen fra Vejstrup og ud til Storebælt.

Der er fremkommet en række bemærkninger fra lodsejere, Svendborg Kommune og Miljøstyrelsen under behandlingen af fredningssagen, som gengivet ovenfor. Disse bemærkninger har alle været inddraget i fredningsnævnets vurdering, ligesom de bemærkninger og indtryk nævnet har modtaget under de tre besigtigelser indenfor området for fredningsforslaget, er blevet taget med i betragtning.

Fredningsnævnet bemærker herefter indledningsvis, at de fredningsmæssige værdier ikke findes tilstrækkeligt beskyttet i anden lovgivning eller ved naturbeskyttelseslovens generelle beskyttelsesbestemmelser.

For fredningsnævnet har navnlig følgende formål været bærende for fredningen:

- Der er tale om et naturområde, der i høj grad har undgået kultivering og intensiv udnyttelse samt er friholdt for tekniske anlæg.
- Der er med ådalens smalle og dybttskårne form og stejle skovbevoksede dalsider tale om et markant landskabelement i et område, der ellers er domineret af dyrkede arealer.
- Væsentligheden i at bevare et sammenhængende område med en mosaik af forskellige naturtyper som skov, moser, enge og overdrev med en høj biologisk diversitet.
- Sikre adgangen for offentligheden til at færdes og opholde sig i et naturskønt område som beskrevet, der strækker sig et godt stykke inde fra land og helt ud til kysten ved Storebælt.

Fredningsnævnet kan således tilslutte sig sagsrejsernes ønske om at sikre et sammenhængende fredet areal fra Vejstrup og ud til kysten ved Storebælt.

Fredningsnævnet har under besigtigelserne vurderet hensigtsmæssigheden af de foreslåede fredningsgrænser. Fredningsnævnet er enig i de foreslåede fredningsgrænser, som overordnet følger naturområders afgrænsning og undtager eksisterende bygninger, ligesom de forekommer naturlige og synlige ude i området og dermed er tydelige for lodsejerne og tilsynsmyndigheden.

Sagsrejser har ønsket et stiforløb som et trampespor i hele fredningsområdets længde fra Vejstrup og ned til kysten ved Storebælt.

Der er fra flere lodsejeres side rejst bekymring om, at en fredning vil medføre øget færdsel i området og lodsejer nr. 16 har protesteret mod, at stiforløbet føres helt ud til kysten og blandt andet anført, at det vil få store konsekvenser for fugle- og dyrelivet.

To af fredningsnævnets medlemmer, Anni Højmark og Erik Vinther finder, at et stiforløb hele vejen fra Vejstrup og ud til kysten ved Storebælt er en vigtig del af fredningsforslagets formål om at sikre offentlighedens adgang til at opleve hele det sammenhængende fredede område og vurderer, at en trampesti, som forslået, ikke vil have en sådan negativ indvirkning på fugle- og dyrelivet, at dette kan begrunde, at det foreslåede stiforløb ikke skal følges. Disse medlemmer stemmer derfor for, at fredningsforslagets stiforløb følges i det hele.

Et medlem af fredningsnævnet, Ole Jørgensen finder det uforholdsmæssigt med en adgang helt til kysten for at få oplevelsen af det fredede område, hvis sagsrejsers forslag om, at der skal være et stiforløb helt ned til kysten følges. Dette medlem henviser til, at der er flere eksempler på, at Øhavsstien ikke går helt ned til vandet. Dette medlem stemmer derfor for, at fredningsforslagets stiforløb følges, dog ikke på arealet mellem Skårupøre Strandvej og kysten.

Der træffes afgørelse i overensstemmelse med flertallet.

Lodsejer nr. 1 har blandt andet udtrykt bekymring for mulighederne for at udvide arealet til skovbegravelsespladsen på ejendommen samt henvist til de manglende muligheder for at fjerne risikotræer og foretage løbende beskæringer og småfældninger for at skabe adgang på begravelsespladsen og hindre risikonedfald. Fredningsnævnet er indstillet på at respektere den nuværende aftale indgået mellem lodsejer nr. 1 og Svendborg Kommune vedrørende skovbegravelsespladsens brug og vedligehold, men kan ikke følge lods ejerens indsigelser i øvrigt.

Lodsejer nr. 6 har rejst indsigelser mod, at en del af ejendommen, hvorpå der drives frugtplantage, inddrages i fredningen. Fredningsnævnet finder, at en omlægning til lysåben natur af det pågældende område ville være at foretrække. Imidlertid vil et indgreb som foreslået overfor en familie, der i en årrække har drevet området som frugtplantage, forholdsmæssigt ikke stå mål med, hvad der opnås med de foreslåede bestemmelser for området. Fredningsnævnet finder derfor, at området fortsat skal kunne drives som æble- eller pæreplantage, og at en omlægning til andre driftsformer alene ville kunne ske efter dispensation fra fredningen. En omlægning til lysåben natur vil dog kunne ske uden dispensation.

Lodsejer nr. 3 har rejst indsigelse mod, at juletræsproduktion forbydes efter en periode på 10 år fra fredningens vedtagelse. Fredningsnævnet finder, at juletræerne er et fremmedelement i området, der ellers er præget af løvtræer og lysåbne arealer, og at fortsat juletræsproduktion vil stride mod fredningens formål om at bevare og forbedre naturværdierne og øge biodiversiteten samt om at beskytte og forbedre de landskabelige værdier.

Der er fra flere lodsejeres side fremsat ønske om, at det fortsat skal være mulighed for at udtage træ til brænde til brug for opvarmningen af ejendommene i de områder, der udlægges til urørt skov. Fredningsnævnet vurderer, at der ikke i de omfattede områder bæredygtigt og indenfor fredningens formål vil kunne udtages tilstrækkeligt brænde til tilnærmelsesvis at kunne dække lodsejernes behov for brænde til opvarmning, og fredningsnævnet finder, at hensynet til at sikre fredningens formål, herunder ved at udlægge dele af områdets skovarealer til urørt skov, vejer tungere end hensynet til lodsejernes fortsatte mulighed for at udtage brænde. Fredningsnævnet finder på denne baggrund ikke, at der skal være mulighed for at kunne udtage træ til brænde i de områder, der udlægges til urørt skov.

Der er mulighed for i dele af fredningen at holde dyr, som en naturlig del af driften af disse områder, og fredningsnævnet finder, at besøgende i området må være klar over, hvor der er dyr i området og har mulighed for at indrette sig på det. Fredningsnævnet finder derfor, at den foreslåede bestemmelse om, at det skal sikres, at uvane og opsøgende dyr ikke hindrer offentlighedens adgang, skal udgå.

Lodsejer nr. 10 og 15 har "begæret afståelse" af deres ejendomme, således at Miljøstyrelsen eller fredningsnævnet køber ejendommene i forbindelse med fredningen. Det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 38, stk. 5, at en fredning kan bestemme, at en fast ejendom eller en del af en fast ejendom skal afstås til det offentlige. Fredningsnævnet finder ikke, at bestemmelserne i fredningen, der omfatter disse lodsejeres ejendom, eller andre omstændigheder med baggrund i fredningen efter praksis nødvendiggør, at der træffes bestemmelse om afståelse af ejendommene eller dele heraf.

Ud over de ovenfor anførte bemærkninger, som fredningsnævnet har fundet anledning til særligt at redegøre for sin stillingtagen til, har fredningsnævnet, som anført, ved sin vurdering i øvrigt inddraget alle de bemærkninger, der er modtaget under sagens behandling.

De bestræbelser, som lodsejerne har gjort for at sikre naturen og dermed i vidt omfang har været med til at sikre de naturværdier der er i området, anerkendes, men skønnes ikke at være en tilstrækkelig varig beskyttelse. Fredningsnævnet bestemmer herefter, at det fremsatte fredningsforslag tages til følge med de ændringer, der følger af fredningsnævnets ovenstående bemærkninger og med de redaktionelle ændringer, som fremgår nedenfor. Fredningen omfatter de matrikelnumre og det område, som er nævnt i vedlagte lodsejerfortegnelse (bilag 1) og på vedlagte fredningskort.

Det af fredningen omfattede områder underkastes herefter fredning på følgende vilkår:

Fredningsbestemmelser:

§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål

- at bevare og forbedre naturværdierne og øge biodiversiteten, med særlig vægt på at fastholde ådalen som en mosaik af ureguleret vandløb, lysåbne naturområder som enge, moser og overdrev samt urørt skov, og at sikre og udvikle gunstige forhold særligt for sjældne og/eller truede arter, herunder hasselmus,
- at beskytte og forbedre de landskabelige værdier i området, med særlig vægt på at sikre ådalens fremtræden som et markant landskabselement med skovbevoksede dalsider vekslende med lysåbne naturarealer,
- at skabe grundlag for naturpleje,
- at medvirke til overholdelsen af Danmarks direktivmæssige forpligtelser med hensyn til at beskytte naturen,
- at sikre de geologiske værdier, så tunneldalen, som menes skabt af smeltevand under Bælthavisen, bevares med dets nuværende profil,
- at sikre og forbedre offentlighedens muligheder for at færdes i området langs hele åen ud til kysten.

§ 2 Fredningsområdet

Det fredede område omfatter ca. 72 ha, som fremgår af fredningskortet.

§ 3 Bevaring af området

Stk. 1. Fredningsområdet fremtræder som en landskabeligt markant ådal med en mosaik af skov og lysåbne naturtyper. Fredningsområdet skal bevares i dets nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring er påbudt eller tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation.

Stk. 2. Fredningsnævnets godkendelse erstatter ikke nødvendige tilladelser eller dispensationer, som skal indhentes ved andre myndigheder.

§ 4 Arealernes drift og anvendelse

Stk. 1. Skov

1) De på fredningskortet markerede skovarealer udlægges til urørt skov. Der må i den urørte skov ikke udføres nogen former for forstlig drift, eller jordbearbejdning. Foryngelsen af skoven skal ske ved naturlig foryngelse. Udgående træer, stubbe og dødt ved må ikke fjernes.

2) Der må i den urørte skov alene foretages hugst/beskæring for at offentligheden kan færdes sikkert på stierne, herunder syge træer og delvis væltede træer, hvor der er overhængende fare for at træerne kan falde ned over stier, også under og efter påvirkning af vind. Ikke-hjemmehørende og invasive arter må til enhver tid fjernes. Det er desuden tilladt at fjerne de på tidspunktet for fredningens gennemførelse eksisterende bevoksninger af Rødgran. Herefter skal arealet henligge til naturlig succession. Ved hugst og beskæring der sker i forbindelse med at sikre offentligheden kan færdes sikkert på stierne, skal veddet blive liggende i skoven.

3) Plejemyndigheden kan til enhver tid nedskære og fjerne risikotræer i det fredede område, når de kan falde over stier eller andre arealer med offentlig adgang. Det nedskårede materiale skal placeres andre steder i skoven.

4) Fredningen er ikke til hinder for at der, i særlige tilfælde, kan udføres naturpleje i de dele, der er udlagt til urørt skov, såfremt plejen forbedrer naturværdierne. Et sådan særligt tilfælde kan fx være at skabe lysbrønde til lyskrævende sjældne eller truede arter eller at skabe et tydeligere skovbryn til fordel for hasselmus. Naturplejeforanstaltningerne skal være beskrevet i gældende plejeplan.

5) Skoven på matr.nr. 5b Ø. Åby By, Skårup og 1a Tiselholt Hgd., Skårup, som angivet på fredningskortet, kan fortsat drives som stævningskov, hvor nedskæring til rod er tilladt på op til en fjerdedel af arealet i hver stævningsperiode, som er specifik for den pågældende træart. Stævningen skal ske på en måde, der sikrer, at der ikke sker varig strukturskade på den bløde bund i området. Det nedskårede materiale skal fjernes fra skoven af hensyn til bundfloraen.

6) Fredningen er ikke til hinder for, at der fortsat kan drives skovbegravelsesplads på matr.nr. 1m Vejstrupgård, Vejstrup, som angivet på fredningskortet. Praksis for urnenedsættelser og anden aktivitet på skovbegravelsespladsen skal følge nugældende betingelse, hvilket betyder, at der i forbindelse med urnenedsættelse kun må foretages marginal gravning og indvirkning på skoven, der må ikke plantes, og der må kun være minimal afmærkning af gravstedet, og ved afmærkning skal materialet være i naturmateriale. Arealet med skovbegravelsesplads må ikke udvides, og afmærkning af gravstederne må ikke intensiveres. Såfremt et gravsted eller arealet omkring et træ, der er udpeget til skovbegravelse, dækkes af væltede træer eller nedfaldne grene, må træet fjernes, men skal placeres andet steds i skoven, jf. dog stk. 1, nr. 2. Derudover er det tilladt at fjerne opvækst omkring træer, der er udpeget til skovbegravelse, i en radius på op til 5 meter.

7) Fredningen er ikke til hinder for, at der fortsat kan drives spejderaktiviteter i den vestlige del af fredningsområdet. Bålhytten på spejdernes areal er endvidere tiltænkt som en facilitet, alle besøgende kan anvende.

Stk. 2. Lysåbne naturtyper

1) Lysåbne naturområder, herunder vandhuller, enge, overdrev, moser og andre områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, må ikke opdyrkes, sprøjtes med bekæmpelsesmidler, gødskes, omlægges, jordbehandles, tilsås eller tilplantes. Invasive arter må bekæmpes.

2) Træer, der af sig selv vælter ind over lysåbne arealer, kan fjernes fra arealet.

Stk. 3. Landbrugsarealer

1) Græsarealer med en genopdykningsret, og som på fredningskortet er angivet med signaturen "ny lysåben natur" ekstensiveres permanent og udlægges til lysåben natur. Arealerne må herefter ikke omlægges, jordbearbejdes, tilsås, gødskes, kalkes, behandles med pesticider eller lignende eller tilplantes med flerårige, udsigtshæmmende afgrøder som for eksempel energipil, juletræer, frugttræer, elefantgræs mm.

2) Den del af matrikel 36a Ø. Åby By, Skårup, som er markeret med særlig signatur på fredningskortet, må ikke tilplantes med udsigtshæmmende afgrøder, herunder juletræer, pyntegrønt, frugttræer, energipil, elefantgræs, vildtremiser og lignende.

3) Frugtplantagen på matr.nr. 22a Ø. Åby By, Skårup må ikke omlægges til anden drift end æble- og pæreplantage. Frugtplantagen kan dog fjernes og arealet ekstensiveres og overgå til lysåben natur. Arealet må herefter ikke omlægges, jordbehandles, drænes, opdyrkes, tilplantes, gødskes eller sprøjtes med bekæmpelsesmidler.

4) Juletræsplantagen på matr.nr. 1a Ø. Åby By, Skårup skal fjernes og arealet overgå til almindelig landbrugsdrift uden flerårige udsigtshæmmende afgrøder eller til lysåben natur senest 10 år efter fredningens vedtagelse.

Stk. 4. Læhegn

Der må ikke etableres nye læhegn, medmindre etableringen af læhegn har til formål at sikre spredningsmuligheder for hasselmus eller andre sjældne og/eller truede arter. Etablering af nye læhegn må kun ske når placering, udformning og anvendelse af arter til nye læhegn er angivet i den gældende plejeplan.

§ 5 Terrænændringer, råstoffer, hydrologi mv.

Stk. 1. Der må ikke foretages terrænændringer. Der må ikke fyldes op, graves af eller planeres. Råstoffer må ikke udvindes, heller ikke til eget brug.

Stk. 2. Fredningen er ikke til hinder for arkæologiske udgravninger i området efter fredningsnævnets godkendelse.

Stk. 3. Der må ikke etableres nye grøfter eller dræn. Plejemyndigheden kan dog i særlige tilfælde godkende nye grøfter og dræn, hvis formålet er at muliggøre naturpleje og forbedre naturværdierne.

Stk. 4. I de urørte skovarealer og lysåbne naturarealer må alene eksisterende gennemgående dræn og grøfter vedligeholdes af hensyn til afvanding af ovenfor liggende arealer. På øvrige arealer må eksisterende dræn og grøfter vedligeholdes.

§ 6 Bebyggelse

Stk. 1. Der må ikke opføres nogen form for bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter, transformerstationer, drivhuse og lignende.

Stk. 2. Tilbygning til og udvendig ombygning af eksisterende bygninger kræver tilladelse af fredningsnævnet med hensyn til størrelse samt udformning, inkl. materiale- og farvevalg.

Stk. 3. Spejderne kan vedligeholde deres nuværende bygninger i form af toiletbygning, bålhytte med shelter, madpakkehus og spejderhytte.

Stk. 4. Fredningen er ikke til hinder for anbringelse af sædvanlige læskure for får, kreaturer og lignende efter Fredningsnævnets godkendelse af udformning, størrelse og placering.

Stk. 5. Fredningen er ikke til hinder for midlertidig anbringelse af skurvogne eller skure, der i kortere perioder er nødvendige for naturpleje (max. 6 uger).

§ 7 Faste konstruktioner og anlæg

Stk. 1. Faste anlæg og konstruktioner, som f.eks. tårne, vindmøller, tankanlæg, solcelleparker og master, må ikke etableres inden for fredningsområdet, og der må ikke føres luftledninger over arealerne.

Stk. 2. Der må ikke etableres ny udendørs belysning af nogen form.

Stk. 3. Etablering af sportsanlæg som golfbaner, skydebaner, motorbaner, ridebaner m.m. er ikke tilladt. Der må heller ikke opføres klatrebaner, shelters, glampingtelte og lign.

Stk. 4. Hegn i forbindelse med naturpleje må opsættes, hvis hegnet ikke begrænser offentlighedens adgang efter naturbeskyttelsesloven. Hegn skal være almindelige landbrugshegn (trådhegn) til husdyrbrug.

Stk. 5. Der må opsættes informationstavler til formidling af fredningen på foranledning af plejemyndigheden og efter aftale med lodsejeren.

Stk. 6. Der må ikke anlægges nye veje eller ændres belægning på eksisterende veje. Veje og stier må vedligeholdes med samme materiale.

Stk. 7. Fredningen er ikke til hinder for etablering af de nødvendige foranstaltninger i forbindelse med pleje, f.eks. stenter, drikkeanlæg, fangfolde og lignende.

§ 8 Offentlighedens adgang

Stk. 1. Offentligheden har alene adgang til området til fods via eksisterende stiforløb, jf. fredningskortet. I skovbegravelsesområdet er der offentlig adgang til fods på hele arealet.

Stk. 2. Offentlighedens adgangs- og opholdsret i øvrigt følger af de almindelige bestemmelser i gældende love jf. naturbeskyttelseslovens regler.

Stk. 3. Stiforløbet fastholdes, dog i den østlige ende som et trampespor. Kommunen kan sikre, at stiforløbet på alle tidspunkter er farbar ved bl.a. nedskæring af vegetation. Yderligere stier kan etableres efter aftale med lodsejerne og efter Fredningsnævnets tilladelse.

Stk. 4. Plejemyndigheden kan vedligeholde eksisterende træspang, der er udlagt på stien gennem fugtige områder samt forlænge disse hvis nødvendigt. Ligeledes kan plejemyndigheden udføre reparation og udskiftning af eksisterende broer over Vejstrup Å samt reparere rørunderløb, der krydser stien.

Stk. 5. Eksisterende og nye stier må ikke nedlægges. Fredningsnævnet kan godkende, at stiernes tracé kan ændres, såfremt den samlede stiforbindelse gennem landskabet ikke afbrydes, og offentlighedens mulighed for at opleve det fredede område ikke forringes.

Stk. 6. Hvor adgang til eksisterende stier forhindres ved hegning af hensyn til græssende dyr, skal stierne holdes åbne og tilgængelige for offentligheden med stenter, klaplåger, færiste eller lignende, eller ved at føre stien udenom eller imellem foldene.

Stk. 7. Hunde skal føres i snor.

Stk. 8. Plejemyndigheden sikrer, at stier som fremgår af fredningskortet holdes åbne, eks. ved at fjerne væltede træer, der skal efterlades i skoven.

Stk. 9. Plejemyndigheden sikrer, at de stier som fremgår af fredningskortet, er afmærkede i terrænet og dermed synlige for publikum.

§ 9 Pleje

Stk. 1. Pleje af de fredede arealer kan gennemføres efter den til enhver tid gældende plejebekendtgørelse (nugældende er BEK nr. 924 af 27. juni 2016).

Stk. 2. Plejemyndigheden, kommunen, udarbejder en plejeplan over det fredede område senest 2 år efter fredningens gennemførelse med efterfølgende revision hvert 5.-10. år. Der skal gives grundejere, forpagtere og Danmarks Naturfredningsforening mulighed for at udtale sig om forslaget til plejeplan.

Stk. 3. Plejeplanen kan f.eks. indeholde foranstaltninger som afgræsning, høslæt, fældninger m.v. med henblik på at sikre fredningens formål. Plejeplanen kan desuden indeholde mindre anlægsarbejder som opsætning af sædvanlige dyrehegn, mindre informationstavler og læskure.

§ 10 Retningslinjer for plejen

Stk. 1. Plejen skal tilrettelægges således at den opfylder fredningens formål om at bevare og forbedre naturværdierne og øge biodiversiteten samt for at fastholde og forbedre de landskabelige værdier i området.

Stk. 2. Plejen skal særligt sigte mod at fremme vækst- og levevilkår for sjældne og/eller truede arter, herunder sikre, at der til stadighed er krat og underskov der understøtter hasselmusens levevis. Når det er nødvendigt for at fremme vækst- og levevilkår for truede eller sjældne arter, kan der udføres nødvendige plej tiltag i urørt skov, jf. § 4 stk. 1, punkt 4.

Stk. 3. Arter der er angivet på Naturstyrelsens Sortliste som invasive, bekæmpes over alt inden for fredningsområdet. Såfremt en lodsejer ikke foretager nødvendig bekæmpelse, gennemfører plejemyndigheden så vidt muligt den fornødne bekæmpelse.

Stk. 4. Der må som udgangspunkt ikke tilskudsføres på arealer inden for fredningen. Plejemyndigheden kan anvise, hvor på en ejendom inden for fredningsområdet tilskudsforbrug må finde sted, så særligt næringsfølsomme naturarealer friholdes.

§ 11 Naturgenopretning

Fredningen er ikke til hinder for, at der kan ske naturgenopretning efter nærmere beskrivelse i en plejeplan. Genopretningsprojekter skal ske i overensstemmelse med et nærmere beskrevet projekt, som er forelagt berørte lodsejere, tilstødende lodsejere og Danmarks Naturfredningsforening til udtalelse samt godkendes af fredningsnævnet inden gennemførelse.

§ 12 Jagt

Stk. 1. Jagt er tilladt i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lov om jagt og vildtforvaltning samt offentlighedens adgang, jf. naturbeskyttelsesloven. For Øhavsstien skal der i forbindelse med jagt anvises et alternativt stiforløb, som er tydeligt markeret, og som bl.a. ikke er urimeligt længere, end det permanente, jf. tinglyste servitutter angående Øhavsstien.

Stk. 2. Vildtet må ikke tilskudsføres.

Stk. 3. Der må ikke opdrættes eller udsættes vildt.

§ 13 Særbestemmelser

Stk. 1. Kortvarig teltslagning (op til 14 dage) er alene tilladt på matr.nr. 36a Ø. Åby By, Skårup til spejderformål.

Stk. 2. Øvrige midlertidige mindre anlæg til spejderaktiviteter er tilladt på matr.nr. 36a Ø. Åby By, Skårup og 1l Vejstrupgård, Vejstrup.

Stk. 3. Engvandingsanlægget på matr.nr. 16a Ø. Åby By, Skårup skal bevares. Plejemyndigheden kan efter aftale med lodsejer vedligeholde og synliggøre anlægget.

§ 14 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne såfremt det ansøgte, ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

§ 16 Retsvirkning

Med Fredningsnævnets offentlige bekendtgørelse af sagens rejsning, jf. Naturbeskyttelseslovens § 37, får bestemmelserne for de skovarealer, der i henhold til § 4 er omfattet af bestemmelserne for skovarealer der udlægges til urørt skov, retsvirkning jf. § 37, stk. 3 i samme lov.

Fredningsnævnet for Fyn

Anni Højmark

Erik Vinther

Ole Jørgensen

Fredningsnævnets afgørelse bekendtgøres på fredningsnævnets hjemmeside og sendes til dem, der har fået fredningsforslaget tilsendt, jf. naturbeskyttelseslovens § 40, stk. 2. Afgørelsen tinglyses ved fredningsnævnets foranstaltning, jf. naturbeskyttelseslovens § 40, stk. 3. Tinglysningsafgiften udredes som fredningsudgift.

Klagevejledning

Berettigede til at klage over Fredningsnævnets afgørelse er ejere og brugere, der skal have denne afgørelse tilsendt, enhver, der under sagen har givet møde for Fredningsnævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse, statslige og kommunale myndigheder, hvis interesse berøres af forslaget samt organisationer mv., som berøres af forslaget samt organisationer mv., som antages at have en væsentlig interesse i fredningsforslaget.

Klage skal indgives skriftligt til Miljø- og Fødevareklagenævnet på en af følgende måder:

- e-Boks, hvor Nævnenes Hus skal vælges som modtager,
- e-mail til mfkn@naevneneshus.dk, eller
- brev til Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg, att.: Miljø- og Fødevareklagenævnet

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Bilag 1

Fortegnelse over matrikelnumre der helt eller delvist er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 05.11.2024

Vejstrupgård, Vejstrup

1l, 1m og 2a.

Ø. Åby By, Skårup

1a, 3o, 5b, 5i, 5h, 5l, 16a, 16h, 21e, 22a, 36a, 36b, 60, 66d, 7000n og 7000m.

Tiselholt Hgd. Skårup

1a, 1ak, 1m og 7000a.

Vejstrup By, Vejstrup

16b, 16c, 16e, 16f, 16g, 20b, 24a, 25a, 25b, 58a, 58c, 59b, 67, 7000g og 7000s.